

DOI: 10.15421/152096

УДК: 342.84:316.77](477)(043.3)

Вплив організаційного та технологічного механізмів на вдосконалення інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу

Максим Михайлов, Національна академія державного управління при Президентові України

Громадянське суспільство постає реальним суб'єктом впливу на електоральні процеси в Україні. Завдяки умілому й креативному використанню новітніх інформаційно-комунікаційних технологій виборчі перегони останніх років дали старт Інтернет-проєктам, зробили вибори більш прозорими та відкритими, й звузили поле для відвертих маніпуляцій і фальсифікацій виборів.

В поданій статті автор розкриває технологічні та організаційні механізми забезпечення участі інститутів громадянського суспільства в електоральній комунікації. Зазначені механізми вдосконалюють інформаційно-комунікаційне забезпечення виборчого процесу, сприяють запровадженню нових цифрових засобів, комунікаційних сервісів та відкритих платформ для вироблення нових інноваційних рішень, розширення політичної участі громадськості та залучення громадян до виборів, сприяють підвищенню рівня довіри, прозорості та підзвітності в демократичній системі.

Механізми інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу також є одними з напрямів пришвидшення запровадження електронних виборів в Україні, покращення якості електоральної комунікації виборців з кандидатами на посади в органи публічної влади.

Водночас автор характеризує електоральні комунікації, які сьогодні активно здійснюються завдяки інноваційному розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчих процесів, серед яких – електронні та цифрові ресурси. Публічні інститути також підсилюють та сприяють забезпеченню формування механізмів інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу у сфері публічної діяльності задля консолідації зусиль влади з громадськістю з метою покращення якості електоральної комунікації та впровадження електронних виборів в Україні.

Тож на думку автора, дослідження організаційного та технологічного механізмів інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу у сфері публічної діяльності в контексті сучасності є актуальним, що й зумовило вибір теми статті.

Ключові слова: *інформаційно-комунікаційні технології, виборчі перегони, виборчі процеси, інститути громадянського суспільства, електоральні комунікації, інструменти громадянського моніторингу та контролінгу, Інтернет-проєкти, електронні ресурси, цифрові ресурси, інноваційний розвиток, публічне управління та адміністрування*

Influence of organizational and technological mechanisms on the improvement of information and communication providing the election process

Maksim Mykhailov, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

Civil society is emerging as a real subject of influence on the electoral processes in Ukraine. Thanks to the skillful and creative use of the latest information and communication technologies, the election races in recent years have given rise to Internet projects, made elections more transparent and open, and narrowed the field for outright manipulation and election fraud in Ukraine.

In this article, the author reveals the technological and organizational mechanisms for ensuring the participation of civil society institutions in electoral communication. These mechanisms improve information and communication support of the electoral process, promote the introduction of new digital means, communication services and open platforms for the development of new innovative solutions, expand political participation of the public and involve citizens in elections, contribute to increasing the level of trust, transparency and accountability in a democratic system.

These mechanisms of information and communication support of the electoral process are also one of the directions for accelerating the implementation of electronic elections in Ukraine, improving the quality

of electoral communication of voters with candidates for positions in public authorities.

At the same time, the author characterizes the electoral communications that are actively carried out today thanks to the innovative development of information and communication support for electoral processes, including electronic and digital resources. Public institutions also strengthen and contribute to ensuring the formation of mechanisms for information and communication support of the electoral process in the field of public activity in order to consolidate the efforts of the authorities with the public in order to improve the quality of electoral communication and the introduction of electronic elections in Ukraine.

Therefore, according to the author, the study of organizational and technological mechanisms of information and communication support of the electoral process in the field of public activity in the context of modernity is relevant, which led to the choice of the topic of the article.

Keywords: *information and communication technologies, electoral races, electoral processes, civil society institutions, electoral communication, tools of public monitoring and controlling, Internet projects, electronic resources, digital resources, innovative development, public administration and administration*

Влияние организационного и технологического механизмов на совершенствование информационно-коммуникационного обеспечения избирательного процесса

Максим Михайлов, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

Гражданское общество возникает реальным субъектом влияния на электоральные процессы в Украине. Благодаря умелому и креативному использованию новейших информационно-коммуникационных технологий избирательные гонки последних лет дали старт Интернет-проектам, сделали выборы более прозрачными и открытыми, и сузили поле для откровенных манипуляций и фальсификаций выборов.

В данной статье автор раскрывает технологические и организационные механизмы обеспечения участия институтов гражданского общества в электоральной коммуникации. Указанные механизмы совершенствуют информационно-коммуникационное обеспечение избирательного процесса, способствуют внедрению новых цифровых средств, коммуникационных сервисов и открытых платформ для выработки новых инновационных решений, расширение политического участия общественности и привлечения граждан к выборам, способствуют повышению уровня доверия, прозрачности и подотчетности в демократической системе.

Механизмы информационно-коммуникационного обеспечения избирательного процесса также являются одними из направлений ускорения внедрения электронных выборов в Украине, улучшение качества электоральной коммуникации избирателей с кандидатами на должности в органы публичной власти.

В то же время автор характеризует электоральные коммуникации, которые сегодня активно осуществляются благодаря инновационному развитию информационно-коммуникационного обеспечения избирательных процессов, среди которых – электронные и цифровые ресурсы. Публичные институты также усиливают и способствуют обеспечению формирования механизмов информационно-коммуникационного обеспечения избирательного процесса в сфере публичной деятельности для консолидации усилий власти с общественностью с целью улучшения качества электоральной коммуникации и внедрение электронных выборов в Украине.

Поэтому по мнению автора, исследования организационного и технологического механизмов информационно-коммуникационного обеспечения избирательного процесса в сфере публичной деятельности в контексте современности является актуальным, что и обусловило выбор темы статьи

Ключевые слова: *информационно-коммуникационные технологии, избирательные гонки, избирательные процессы, институты гражданского общества, электоральные коммуникации, инструменты общественного мониторинга и контроллинга, Интернет-проекты, электронные ресурсы, цифровые ресурсы, инновационное развитие, общественное управление и администрирование*

Постановка проблеми.

Відповідно до Резолюції Європейського Парламенту від 16 березня 2017 року стосовно електронної демократії в ЄС (European Parliament resolution of 16 March 2017 on e-democracy in the European Union: potential and challenges (2016/2008(INI)) (Бучин, 2015, с. 49) визначено потенційні виклики, а також зазначено, що інструменти цифрової демократії можуть сприяти активній позиції громадян через посилення участі, прозорості та підзвітності в процесах прийняття рішень; підтримці механізмів демократичного нагляду з метою надання громадянам більше можливостей для волевиявлення в політичному житті.

Усі види участі громадян можуть супроводжуватись за допомогою технологічного механізму інформаційно-комунікативного забезпечення виборчого процесу, що має стати основою для створення онлайн- та офлайн-інструментів, проведення низки тренінгів для представників інститутів громадянського суспільства у цій сфері діяльності (Вирина, 2009).

Вкрай важливо починати проектування переходу до стратегічних змін, мінімум на 5 років вперед, адже якщо реалізовувати діяльність без прогнозування технологічних викликів та можливостей, а також без врахування тенденцій, пов'язаних з розвитком схожих інструментів за кордоном, це може призвести до неефективності таких сервісів вже з моменту їх запровадження.

Саме тому формування місцевих, регіональних та національної політик щодо переходу від електронної до цифрової демократії у виборчому процесі, потребує більш глибокого аналізу технологічного та організаційного механізмів, які здійснюють інформаційно-комунікаційне забезпечення виборчого процесу і напрямів їх вдосконалення в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У наукових працях В. Беккерса, С. Беста та Б. Крюгера, С. Карвела, М. Дікіна, Я. Купера та К. Паскалева, Дж. Равеца та Д. Бабіцкі окреслено розвиток технологічної інфраструктури,

що призвело до започаткування нових проєктів, спрямованих на інформаційно-комунікаційне забезпечення виборчого процесу.

Виборчі технології як елемент виборчого процесу досліджують Н. Барна, В. Бебик, Д. Видрін, О. Вишняк, В. Коляденко, Л. Кочубей, Н. Лікарчук, В. Луговська, А. Нальтов, О. Петров, В. Полторак, Г. Почепцов, О. Приходько, Р. Старовойтенко, О. Хромець, Є. Юрченко.

Особливостями перебігу виборчих процесів на рівні регіонів, займаються І. Буркут, В. Бурдяк, М. Бучин, М. Колесников, А. Круглашов, О. Литвиненко, В. Марчук, А. Романюк, Л. Скочиляс, Ю. Якименко (Ларіна, 2017).

Розв'язання проблеми інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу обумовлюється зростанням вимог до самого публічного управління. Зміщення акценту з класичних управлінських функцій та ролей менеджера (дипломат, організатор, лідер, представник, розпорядник) в бік інноваційних (коуч, модератор, фасилітатор) зумовлює актуальність дослідження проблеми організаційного та технологічного розвитку всіх суб'єктів виборчого процесу в контексті інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу (Beckhard, 2006).

Мета статті – на основі аналізу наукових праць вітчизняних та зарубіжних учених вивчити організаційний та технологічний механізми інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу в Україні та виокремити їх особливості.

Виклад основного матеріалу. Формування регіональної та місцевої підзаконної бази залежить не тільки від підходів і рішень, а також від наявності наукових досліджень у сферах публічного управління, які є основами запровадження організаційного та технологічного механізмів інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу в Україні (Левченко, 2018).

Цифрова трансформація в Україні на місцевому рівні активно здійснюється з 2017 року і має чимало позитивних здобутків, які

стосуються як окремих локальних рішень, так і тих, які взаємодіють з національними продуктами та інструментами, наприклад електронні петиції (Куйбіда, 2018). Подальша трансформація електронної демократії в цифрову потребує ухвалення системних правових документів, які б визначали ключові пріоритети, а також запровадження сталих інституцій та процесів, які б займались впровадженням новітніх цифрових інструментів. Цифрова демократія, на відміну від електронної, на місцевому рівні повинна мати більш широкий практичний вимір з метою підвищення рівня довіри громадян до влади, особливо у міжвиборчий період як на рівні міського голови, міської ради, окремих депутатів, так і на рівні інших інституцій об'єднаних територіальних громад (Куйбіда, 2018).

Регіональні чи муніципальні (місцеві) Концепції цифрової демократії мають стати такими правовими актами, які будуть визначати зрозумілі механізми цифрової демократії для громадян, представників бізнесу, зокрема компаній-виробників стартапів (Куйбіда, 2018).

Інтеграція між сервісами цифрової демократії призведе до підвищення рівня їх прозорості, публічності електоральної комунікації, доступності здійснення електронних виборів в Україні (Левченко, 2018, с. 74–75). Проте, це можливо лише за наявності узгодженої нормативно-правової бази у сфері цифрового врядування та єдиних підходів і стандартів до формування відповідних інструментів у виборчому законодавстві. З часом уніфікація стандартів та підходів до функціонування інструментів цифрової демократії може сприяти інтеграції з міжнародними та окремими національними продуктами інших країн у сфері цифрової демократії (Левченко, 2018, с. 74–75).

Базовою тенденцією трансформацій Індустрії 4.0 є швидкий темп розвитку цифрових технологій, що складає основу технологічного механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу в Україні. Їх стрімке впровадження в

різні галузі життєдіяльності суспільства, зокрема у сферу державної політики з реалізації цифрових трансформацій будуються на принципах, що можуть бути рекомендовані до розробки Концепцій цифровізації на місцевому рівні (Чала, 2018, с. 405–407).

По-перше, це принцип наявності груп експертів, які будуть відслідковувати тенденції розвитку цифрових трансформацій. Поєднання (концентрація) тенденцій і технологій стосовно потреб управління формує умови для переходу від електронної до цифрової демократії. Сьогодні інструментарій електронної демократії, який не сприяє належному залученню і не забезпечує участі людей, є номінальним інструментом, особливо, якщо він не є обов'язковим як для влади, так і для громадян у процесі ухвалення управлінських рішень та взаємодії. Відповідно, це зменшує інтерес та потребу в користуванні інструментами електронної демократії (Чала, 2018, с. 405–407).

По-друге, це безпековий принцип розвитку цифрової демократії, який повинен бути задіяним задля забезпечення владою захисту персональних даних. У Концепції цифрової демократії на місцевому рівні повинен бути врахований не тільки аспект використання технологій для міста, а й інтерес самих мешканців. Важливо передбачити застосування запобіжних заходів щодо використання даних та контролювати цей процес на місцевому рівні. Системи міста генерують дуже багато відкритих даних, і потрібно не лише ними користуватись, а й враховувати приватні інтереси, безпеку яких теж потрібно реалізовувати (Чала, 2018, с. 405–407).

З іншого боку, відкриті дані повинні створювати нові інструменти для розуміння громадянами міських процесів задля зростання їх якості (зокрема, логістика, вартість, універсальність та ефективність муніципальних послуг). Наприклад, популярний у Польщі навігаційний цифровий сервіс *Jakdojade Warszawa* (<https://jakdojade.pl>) дозволяє організувати свій маршрут переміщення, в якому зазначена інтерактивна карта та розклад руху міського транспорту (Bunker, Alban, & Lewicki, 2004).

По-третє, це принцип трансформацій (когнітивна складова еволюції розвитку трансформацій), за якого електронна демократія перетворюється в цифрову демократію (важливим у розробці інструментів цифрової демократії є підхід, у межах якого інноваційний інструментарій повинен сприяти розумінню громадян, як саме функціонує влада, яким чином ухвалюються управлінські рішення та як краще раціоналізувати адміністративні процеси) (Чала, 2018, с. 405–407).

Нерозуміння сутності, змістовності, цінності, процедурності і тривалості реалізації управлінських процесів призводить до виникнення популізму, який не потребує ніяких механізмів державного управління взагалі, цифрової демократії зокрема. Відповідно, ефективність цифрової демократії знаходиться в площині кількості та якості користувачів, а також якості пояснення сутності функціонування інструментів і процесів (відповідальності, транспарентності, компетентності тощо) та принципів їх розмежування на національний, регіональний та місцевий (локальний) рівні (Левченко, 2018, с. 75–76).

По-четверте, це принцип технологічності, за якого відбувається формування цілісних цифрових платформ з єдиною точкою доступу до контенту, різноманітних сервісів та інструментів цифрової участі, що заощаджуватиме час одержання послуг (отримання конкретної вигоди) споживачів сервісної діяльності. Інструментарій повинен сприяти підвищенню рівня взаємодії між сервісами та інструментами цифрової демократії різних територіальних громад на горизонтальному рівні, а також забезпечувати обмін даними між ними (рекомендується розробити уніфікований перелік інструментів, уніфікацію підходів до реалізації, створення єдиних девелоперських центрів для цифрових сервісів та розробки єдиних цифрових стандартів) (Чала, 2018, с. 406–407).

Розробка регіональних та місцевих Концепцій цифрової демократії дає змогу проаналізувати існуючий стан електронної демократії та визначити пріоритетні заходи для реалізації цифрової демократії для вдосконалення

механізмів інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу в Україні. Формування політики цифрової демократії у виборчому процесі є новим явищем у реалізації підходів до участі громадян в електоральній комунікації з перспективою проведення електронних парламентських та президентських виборів. Такий погляд допомагає оперативно реагувати на глобальні виклики, які існують у суспільстві, а також сформувати бренд партії, імідж кандидата в Президенти відповідно до їх особливостей. Саме тому важливо розуміти, що вироблення державної політики стосовно використання інструментів цифрової демократії потребує врахування наявного рівня демократії, довіри до владних інституцій та готовності до взаємодії, запровадження нового, зокрема, технологічного механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу в Україні (Чала, 2018, с. 406–407).

Організаційний механізм можна визначити як процес, що спрямований на здійснення позитивних якісних змін у державному управлінні, виступає рушійними силами у формуванні способів, засобів і напрямів діяльності та взаємодії в умовах реформування державного управління в публічне, впливає на трансформацію організаційної структури (Небаєва, & Ратушняк, 2018).

У даний час не існує єдиного, загальноприйнятого визначення організаційного механізму, який є міждисциплінарним поняттям, що формується на основі знань з таких наук, як державне управління, політологія, психологія, антропологія тощо. У такому контексті функціями організаційного механізму виступає процес або діяльність, що спрямовані на поліпшення міжособистісних відносин, переоцінку цінностей у сфері державної служби чи служби в органах місцевого самоврядування (Небаєва, & Ратушняк, 2018), послаблення напруженості між робочими групами чи командами всередині державних установ чи самоврядних організацій; удосконалення процесу управління цілеспрямованим використанням професійних здібностей державних службовців; розроблення більш досконалих систем та методів для вре-

гулювання суперечок і конфліктів, побудованих на принципах органічності з метою забезпечення ефективної взаємодії громадськості з органами влади для участі у виборчому процесі.

Отже, організаційний механізм визначає діяльність, спрямовану на мобілізацію всього колективу чи команди для її ефективного функціонування.

На думку Річарда Бекхарда (Beckhard R.), «організаційний механізм це заплановані, засновані на знаннях наук поведінку людини, інтервенції в процеси. Вони охоплюють всю організацію, управляються зверху, підвищують організаційну ефективність» (Beckhard, 2006).

Організаційний механізм розглядають як процес планування змін, спрямований на вдосконалення організаційної ефективності через досягнення конгруентності таких ключових вимірів організації, як зовнішнє середовище, місія, стратегія, лідерство, культура, структура, системи винагороди, робочі політики і процедури (Bunker, Alban, & Lewicki, 2004).

Фунції організаційного механізму у сфері державного управління досліджували такі вітчизняні науковці, як: В. Д. Бакуменко, М. М. Білинська, О. І. Васильєва, І. О. Дегтярьова, О. В. Карпенко, Н. Р. Нижник, О. Петров та ін. У сфері виборчого процесу актуалізував дослідження методологічних, засад А. П. Савков. Узагальюючи їх здобутки, ми сформулювали визначення організаційного механізму в контексті забезпечення участі громадськості в електоральній комунікації – це застосування знань соціальних наук, які пов'язані з плануванням розвитку, вдосконаленням стратегій, структур і процесів, що охоплюють усю систему, й ведуть до підвищення ефективності організації.

Розглянувши особливості організаційного механізму доцільно розкрити сутність залучення громадськості до електоральної комунікації. Важливою є проблема визначення домінуючого чинника впливу на електоральну комунікацію інститутів громадянського суспільства, форм та методів використання ними новітніх інформаційних ресурсів для досягнення конкретних цілей у межах виборчого процесу.

Ефективність застосування електоральних комунікацій громадян можна розглядати як розширення публічного дискурсу та встановлення взаємодії з суб'єктами виборчого процесу, досягнення своїх інтересів у ньому; зростання електоральної участі суб'єктів виборчого процесу – збільшення явки виборців, процесів активізації та демократизації громадськості в ньому; модернізація та демократизація виборчого процесу через впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (Михальчук, 2016, с. 117).

Важливим є питання інституціоналізованого характеру електоральних комунікацій. Власне, їх інституціоналізація може відбуватись через ґрунтовне законодавче забезпечення, а також усталену суспільну, зокрема електоральну, практику. Аналіз функціонування електоральних комунікацій дає змогу стверджувати, що в Україні ще не відбулася інституціоналізація електоральних Інтернет-комунікацій через відсутність механізму правового регулювання. Питання щодо інституціоналізації електоральних комунікацій у виборчому процесі (на різних законодавчо визначених етапах) через їх інтенсивне та ефективне використання, їхній усталений характер, потребує ґрунтового осмислення у подальших дослідженнях (Bunker, Alban, & Lewicki, 2004; Kuzmina, 2017).

Висновки й пропозиції. Таким чином, розглянувши організаційний та технологічний механізми вдосконалення інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу в Україні, доцільно відзначити їх спроможність забезпечити успішну участь громадськості в електоральній комунікації при умові, що інститути громадянського суспільства будуть більш адаптивними, здатними самостійно вирішувати проблеми, фокусуючи увагу на технологіях, ресурсах та організаційному розвитку задля досягнення цілей. А зазначені механізми сприятимуть зростанню активності громадськості до електоральної комунікації задля клієнтоорієнтованого співробітництва з усіма суб'єктами виборчого процесу. Форми організації групової, колективної та командної роботи громадськості, такі як – мозкові штурми, груповий

аналіз ситуації (технологія AAR), дозволяють суб'єктам електоральної комунікації активно брати участь у виборчому процесі і полегшувати процес прийняття рішень (Sakaliuk, 2016, с. 111).

Саме тому для підвищення якості та ефективності інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчих процесів в Україні є доцільним використовувати організаційний та технологічний механізми

Ефективність застосування електоральних комунікацій громадян можна розглядати як розширення публічного дискурсу та встановлення взаємодії з суб'єктами виборчого процесу, досягнення своїх інтересів у ньому; зростання електоральної участі суб'єктів виборчого процесу – збільшення явки виборців, процесів активізації та демократизації громадськості в ньому; модернізація та демократизація виборчого процесу через впровадження новітніх інформа-

ційно-комунікаційних технологій (Михальчук, 2016, с. 118).

Нами відзначено важливим інституціоналізованого характеру електоральних комунікацій, яке може здійснюватися через ґрунтовне законодавче забезпечення, а суспільну електоральну практику, сприяє стверджувати, що в Україні ще не відбулася інституціоналізація електоральних Інтернет-комунікацій через відсутність механізму правового регулювання. Адже питання інституціоналізації електоральних комунікацій у виборчому процесі (на різних законодавчо визначених етапах) через їх інтенсивне та ефективне використання, їхній усталений характер, потребує ґрунтового осмислення у подальших дослідженнях.

Також в подальших дослідженнях доцільно звернути уваги на питання політичного та правового механізмів інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу в Україні.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

Бучин М. Особливості дотримання демократичних принципів виборів під час позачергових президентських та парламентських виборів 2014 р. в Україні. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2015. Вип. 27. С. 48–54.

Вирин Ф. Інтернет-маркетинг. Полный сборник практических инструментов. Москва : Эскмо, 2009. 224 с.

Куйбіда В. С., Карпенко О. В., Наместник В. В. Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату. *Вісник НАДУ при Президентові України. Серія «Державне управління»*. 2018. URL : http://visnyk.academy.gov.ua/pages/dop/77/files/07_ad5d26-4de5-410e-aff-5b7143c7d69c.pdf.

Ларіна Н. Б. Роль комунікативної складової у діяльності міських голів. *Теорія та практика державного управління*. Харків : ХарРІДУ НАДУ, 2017. № 4. С. 58–65.

Левченко О. Прикладні аспекти реалізації політики електронної демократії в Україні: проблематика інформаційного виключення. *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. пр. Одес. регіон, ін-ту держ. упр. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. Вип. 1 (73). С. 73–76.

Михальчук С. Електронні інструменти громадського контролю виборчого процесу в Україні. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень* : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. студ. і асп. (17-18 травня). Луцьк, 2016. Т. 3. С. 116–118.

Небаєва Н. І., Ратушняк, О. Г. Менеджмент організацій і адміністрування. URL : https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/1nebava_menedzhment_organizacij_administuvannya_ch1/index_5.htm.

Чемпен Р. Роздуми про історію фасилітації. URL: <http://humantime.com.ua/blog/rozdumi-pro-istoriyu-fasilitatsi-richard-cherpen-1#main>.

Чала Н. Д. Індустрія 4.0: нова економічна політика України. *Публічне управління XXI століття: світові практики та національні перспективи*: зб. тез XVIII Міжнар. наук. конф., 26 квітня 2018. Харків : «Магістр». С. 405–407.

Beckhard R. What is organizational development? *Organization Development: A Jossey-Bass Reade*. By Joan V. Gallos, Edgar H. Schein. Jossey-Bass A Wiley Imprint. 2006.

Bunker B. B., Alban B. T. & Lewicki R. J. Ideas in Currency and OD Practice: Has the Well Gone Dry? *Journal of Applied Behavioral Science*. 2004. Vol. 40. Is. 4.

Kuzmina N. Implementation of the model of forming the future managers' readiness for business correspondence in the educational process of the university. 10-th *International conference of education, research and innovation nov 16–18. 2017*.

Sakaliuk O. Model of forming education managers' readiness for professional activities under current conditions. *Science and education*. 2016. No. 6. С. 107–112.

REFERENCES

- Buchyn, M. (2015). *Osoblyvosti dotrymanna demokratychnykh pryntsyviv vyboriv pid chas pozacherhovykh prezydentskykh ta parlamentskykh vyboriv 2014 r. v Ukraini [Peculiarities of observance of democratic principles of elections during the early presidential and parliamentary elections of 2014 in Ukraine].* (Vol. 27, pp. 48–54) [in Ukrainian].
- Vyryn, F. (2009). *Ynternet-marketynh. Polnyi sbornyk praktycheskykh ynstrumentov [Internet marketing. Complete collection of practical tools].* Moskow: Eskmo [in Russian].
- Kuibida, V. S., Karpenko, O. V., Namestnik, V. V. (2018). Tsyfrove vriaduvannya v Ukraini: bazovi definitsii poniatino-katehorialnoho aparatu [Digital governance in Ukraine: basic definitions of the conceptual and categorical apparatus]. *Visnyk NADU pry Prezydentovi Ukrainy. Seriiia "Derzhavne upravlinnia" – Bulletin of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.* Retrieved from http://visnyk.academy.gov.ua/pages/dop/77/files/07_ad5d26-4de5-410e-aff-5b7143c7d69c.pdf [in Ukrainian].
- Larina, N. B. (2017). Rol komunikatyvnoi skladovoi u diialnosti miskykh holiv [The role of the communicative component in the activities of mayors]. *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia – Theory and practice of public administration, 4*, 58–65 [in Ukrainian].
- Levchenko, O. (2018). Prykladni aspekty realizatsiyi polityky elektronnoyi demokratiyi v Ukrayini: problematyka informatsiynoho vyklyuchennya [Applied aspects of the implementation of e-democracy policy in Ukraine: issues of information exclusion]. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnya – Actual problems of public administration, 73 (1)*, 73–76 [in Ukrainian].
- Mykhalchuk, S. (2016). Elektronni instrumenty hromadskoho kontroliu vyborchoho protsesu v Ukraini [Electronic tools of public control of the election process in Ukraine] Proceedings of X International Scientific and Practical Conference: *Moloda nauka Volyni: priorytety ta perspektyvy doslidzhen.* (Vol. 3, pp. 116–118). Lutsk [in Ukrainian].
- Nebayeva, N. I., & Ratushnyak, O. H. (2019). *Menedzhment orhanizatsiy i administruvannya [Management of organizations and administration].* Retrieved from <https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/>.
- Chepmen, R. *Rozdumy pro istoriyu fasylytatsiyi [Reflections on the history of facilitation].* Retrieved from <http://humantime.com.ua/blog/rozdumi-pro-istoriyu-fasylytatsi-richard-chepmen-1#main> [in Ukrainian].
- Chala, N. D. (2018). Industriia 4.0 : nova ekonomichna polityka Ukrainy. [Industry 4.0: Ukraine's new economic policy. Public administration of the XXI century: world practices and national perspectives]. Proceedings of X International Scientific Conference: *Publichne upravlinnia XXI stolittia: svitovi praktyky ta natsionalni perspektyvy.* (pp. 405–407). Kharkiv : Vyd-vo "Mahistr" [in Ukrainian].
- Beckhard, R. (2006). *What is organizational development? Organization Development: A Jossey-Bass Reade.* Joan V. Gallos, Edgar H. Schein (Eds.). Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Bunker, B. B., Alban, B. T. & Lewicki, R. J. (2004). Ideas in Currency and OD Practice: Has the Well Gone Dry? *Journal of Applied Behavioral Science, 40 (4)*.
- Kuzmina, N. (2017). Implementation of the model of forming the future managers' readiness for business correspondence in the educational process of the university. *10-th International Conference of Education, Research and Innovation.* Nov. 16 – 18.
- Sakaliuk, O. (2016). Model of forming education managers' readiness for professional activities under current conditions. *Science and education, 6*, 107–112.

Михайлов Максим

Здобувач

Національна академія державного управління при Президентові України

Email: natali.larina@ukr.net

Mykhailov Maksim

Applicant

National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

ORCID: 0000-0001-7829-3470

Цитування: Михайлов, М. (2020). Вплив організаційного та технологічного механізмів на вдосконалення інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого. *Аспекти публічного управління, 8(5)*, 82–89. doi:10.15421/152096

Citation: Mykhailov, M. (2020). Vplyv orhanizatsiynoho ta tekhnolohichnoho mekhanizmiv na vdoskonalennia informatsiino-komunikatsiynoho zabezpechennia vyborchoho [Influence of organizational and technological mechanisms on the improvement of information and communication providing the election process]. *Public administration aspects, 8 (5)*, 82–89. doi:10.15421/152096

Стаття надійшла / Article arrived: 29.09.2020

Схвалено до друку / Accepted: 29.10.2020